

РЕШЕНИЕ

№ 277

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело
№ 20231000503059 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК и е образувано по въззивна жалба на ответника ЗАД „ОЗК Застраховане“ АД чрез адв. Г. Х. срещу решение 260998 на СГС от 21.07.2023 г. по гр.д. 4582/2020 г., I ГО, 4 състав в частта, в която дружеството е осъдено да заплати на Е. А. П. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на ПТП, настъпило на 20.08.2019 г., около 18.00 ч, в гр.София, по бул. „Царица Йоана“ към кръстовището с бул. „Добринова скала“, след автобусната спирка, причинено виновно от А. К. В., при управление на автобус марка: „Мерцедес“, модел „345“, който в нарушение на ЗДвП рязко активирал спирачната система, в резултат на което Е. А. П., пътуваща като пътник в салона права, държаща се за тръба от интериора на автобуса, политнала напред и паднала на пода, между двата реда седалки в близост до кабината на водача, вследствие което получила тежки травматични увреждания, чиято отговорност била застрахована със задължителна застраховка Гражданска отговорност при ЗАД „ОЗК ЗАСТРАХОВАНЕ“, с BG/23/118003006821, валидна до 19.10.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата считано от 15.03.2020 г. – датата, на която застрахователят отказал да заплати извънсъдебно обезщетение, до окончателното изплащане.

В жалбата е посочено, че решението се обжалва изцяло, но съдът приема, че решението не се обжалва в отхвърлителната част от 10 000 до 30 000 лева обезщетение за неимуществени вреди.

Жалбата е подадена в срок и е допустима. В жалбата се съдържа искане за отхвърляне на исковете, евентуално за намаляване на присъденото обезщетение. Твърди се, че е налице случайно деяние, както и съпричиняване от страна на ищцата.

Няма постъпил отговор от ищцата. Няма направени доказателствени или други искания към въззивната инстанция и не са събрани нови доказателства.

В съдебно заседание процесуалните представители на страните чрез писмени становища поддържат изразените до момента позиции.

При извършената служебна проверка на основание чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е валиден и допустим.

Пред въззивната инстанция е спорно наличието на случайно деяние и съответно липса на основание за ангажиране на функционалната отговорност на ответника, а ако е налице деликт, е спорно наличието на принос на ищцата, както и размера на обезщетението. Не е спорно, че ищцата е пострадала като пътник в автобус, управляван от застрахован при ответника водач.

Механизмът на пътено-транспортното произшествие, в което е участвал застрахованият при ответника водач на превозно средство от градския транспорт и ищеца като пътник в това превозно средство е установен от първата инстанция – няма въззивни доводи срещу приетото в решение, а само по отношение на правните изводи.

Пътният инцидент е настъпил на 20.08.2019 г., около 18.00 ч, в гр.София, по бул. „Царица Йоана“ към кръстовището с бул. „Добринова скала“, след автобусната спирка, където водачът на автобуса при управление на автобус марка: „Мерцедес“, модел „345“ рязко активирал спирачната система, в резултат на което тялото на Е. А. П., пътуваща като пътник в салона права, държаща се за тръба от интериора на автобуса, политнало напред и същата паднала на пода, между двата реда седалки в близост до кабината на водача.

Съгласно заключението на КСМАТЕ, изготвена от д-р Б. Б. и инж. А. А., което съдът намира за обективно, безпристрастно и компетентно, причина за падане на пострадалата на пода на автобуса е предприетото от водача рязко спиране. Предприетото рязко спиране е след като водачът подминал спирка по маршрута, поради което разгневен пътник отишъл при него и го ударил с юмрук в лицето, докато шофирал, в движение на автобуса. След удара, водачът известно време инстинктивно и рязко задействал спирачната система. Вследствие ПТП и падането, като пряка и непосредствена последица ищцата получила следните травматични увреждания: „Фрактура на стилоидния израстък на лявата лъчева кост. Контузия и кръвонасядане в окосмената част на тилната област на главата. Множество охлузвания и кръвонасядания на дясната мишница, десния лакът и дясната предмишница.“ След ПТП е получила спешна помощ и след преглед и изследвания е поставена гипсова имобилизация за срок от 30 дни. След сваляне на гипсовата шина е насочена за провеждане на рехабилитация. Общо оздравителният период при ищцата е приключил за срок от 2 месеца. Търпяла е интензивни болки и страдания през първите 2-3 седмици след злополуката и около 2-3 седмици в началото на проведената рехабилитация. Мекотъканните увреждания са зараснали за срок от 12-14 дни, без трайни последици. Фрактурата е зараснала за срок от 30 дни, след което ищцата е започнала рехабилитация.

А. Д. К., очевидец на инцидента и пътник в автобуса, разказва, че възникнал спор между пътници, които били зад нея и шофьора, защото той не спрял на една от спирките, която била наскоро разкрита. Един от пътниците – мъж, който бил отзад отишъл и с юмрук ударил шофьора в лицето, докато управлявал автобуса и автобуса бил в движение. Малко по късно, след като нападнали шофьора той набил рязко спирачки и отворил вратите на автобуса. Хора, които били по назад просто паднали. Една жена, която пострадала, поискала телефона ѝ за свидетел. Била само уплашена, наранена, оплаквала се от болки в главата, ръцете и треперели много силно. Нападателят на шофьора слязъл от автобуса. Тези показания съдът кредитира изцяло като дадени в резултат на преки, непосредствени впечатления, вътрешно непротиворечиви, последователни и във връзка с останалите доказателства по делото.

Св. С. С. С. разказва, че пътувал в автобуса, когато възникнало процесното ПТП. Автобусът не спрял на спирка и той вдигнал ръка, за да даде знак на шофьора да спре. Шофьорът казал, че там няма спирка. Свидетелят му казал да спре заради спирката и тогава автобусът рязко спрял и отворил вратите и свидетелят слязъл. Тогава видял, че две жени

паднали в автобуса. След като слезъл от автобуса, се обадил на телефон 112, за да се окаже помощ на падналите жени. Не бил влизал в пререкания с шофьора, дал му знак с ръка да спре. Не си спомнял и някой да е удрял шофьора. Тези показания съдът не кредитира, тъй като видно от материалите по досъдебното производство свидетелят е лицето, което се сочи за извършител на физическото нападение срещу шофьора – удара в лицето му по време на движение на превозното средство, и са в противоречие с останалите събрани доказателства.

Предявеният иск правилно е квалифициран като иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, във връзка с чл. 45 и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

По въпроса за наличието на противоправно и виновно поведение и доводите за случайно деяние въззивният съд излага следните съображения.

Въз основа на заключението по приетата КСМАТЕ и показанията на свидетеля К. приема, че водачът е задействал рязко спирачната система не веднага след удара, а известно време след това. Ответникът, чиято е тежестта за доказване, не е доказал, че водачът В. е задействал рязко – аварийно спирачната система непосредствено след удара, инстинктивно, в резултат на претърпяната болка и изненада от физическата увреда. Рязкото задействане на спирачната система, извършено не аварийно, а известно време след физическото нападение, е в нарушение на чл. 132, ал. 1, т. 2 и 5 ЗДвП. Водачът е действал виновно и противоправно, в резултат на което ищцата е загубила равновесие и е паднала, което е довело до травматичните увреждания. Доколкото установената в нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД презумпция за вина не е оборена, следва да се приеме, че са налице предпоставките за ангажиране на деликтната отговорност на водача на автобуса. Ето защо, въззивният съд намира, че не е налице случайно деяние и споделя изводите на първата инстанция.

Определеният от първата инстанция размер на обезщетението за неимуществени вреди не е завишен, като се вземат предвид установените увреждания: фрактура на стилоидния израстък на лявата лъчева кост, контузия и кръвонасядане в окосмената част на тилната област на главата. Множество охлузвания и кръвонасядания на дясната мишница, десния лакът и дясната предмишница. Видно от показанията на сина на ищцата, които са вътрешно непротиворечиви и в синхрон с медицинската документация, майка му в болницата изглеждала зле, с цицина на тила, държала се неадекватно. Гипсирали ѝ ръката до лакътя заради счупване. Един месец била в гипс и не можела да се обслужва самостоятелно и заради наднорменото си тегло. Помагал ѝ баща му. И до днес нямала сили с тази ръка. Боляло я при промяна на времето и физическо напрежение. Следва да се отчете гипсовата имобилизация за срок от 30 дни, невъзможността за ползване на крайника през това време, общия оздравителен период от 2 месеца, в рамките на който е търпяла интензивни болки и страдания през първите 2-3 седмици след злополуката и около 2-3 седмици в началото на проведената рехабилитация. От значение е възрастта на ищцата – 63 години, която не благоприятства възстановяването, както и конкретните икономически условия, отразени в лимитите на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент – 20.08.2019 г., когато е настъпило произшествието и съдебната практика по сходни случаи.

По повод довода за принос на пострадалата не се установява тя да е нарушила задълженията си по чл. 137 ЗДвП, каквото е твърдението в отговора на исковата молба. Не се доказва, че е стояла на опасно място и че не се е държала за безопасителен парапет или дръжка. Напротив, от показанията на свидетелите може да се заключи, че ищцата е била права, готова за слизване от автобуса, като се е държала за тръба, предназначена за това, от интериора на автобуса. Доводите, свързани със здравословното ѝ състояние, са неоснователни. Независимо от наднорменото тегло и множеството придружаващи заболявания, тя не е извършила противоправно деяние, което да се квалифицира като неин принос за настъпване на инцидента. Не се установява, че е стояла права през цялото време в автобуса. Не се установява, че е залитнала в резултат на своите болести. Напротив, падането е в резултат на рязкото спиране на автобуса. Аргументите, че ако беше седяла в автобуса и беше станала едва на спирката, щяха да са валидни в друг град и друга държава, но не и в натовареното движение в столицата, в която почти липсва толерантност към уязвимите

участници в движението. Едрото телосложение, за което говори синът на ищцата, разпитан като свидетел, е във връзка с невъзможността ѝ да се самообслужва на фона на фрактурата, която е получила. Телосложението няма отношение към възможността ѝ да се задържи права в автобуса, а още по-малко може да се приеме за противоправно. Придружаващите заболявания и телосложението биха имали отношение към оздравителния процес, но доколкото няма данни той да се е усложнил, обезщетението, определено по-горе, е единствено за уврежданията в пряка връзка с падането в автобуса.

Ето защо, няма основание за намаляване на определеното обезщетение на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД и обжалваното решение следва да бъде потвърдено изцяло.

Ответникът по въззивната жалба няма искане за разноси и такива не следва да се присъждат.

С тези мотиви, Апелативен съд – София, 1 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260998 на Софийски градски съд от 21.07.2023 г. по гр.д. 4582/2020 г., I ГО, 4 състав в обжалваната част.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____